

Seernes redaktør:

Beretning for perioden 1. januar – 31. december 2015

Hermed fremsendes beretning fra seernes redaktør til TV 2s bestyrelse. Beretningen gør i hovedtræk rede for:

1. Principielle temaer
2. Pressenævnskendelser vedrørende TV 2
3. Udsnit af øvrige, principielle sager indbragt for seernes redaktør

1. Principielle temaer

Valgkamp med problemer. Valget til Folketinget i juni udløste anslået omkring 500 klager til seernes redaktør over det, som mange seere opfattede som politisk slagside til fordel for den daværende SR-regering. Det er nyt i forhold til tidligere valg, hvor den dominerende opfattelse i forbindelse med påstande om politisk tendens har været, at TV 2 hældede til blå side.

En del af de modtagne klager var ukonkrete, ligesom en del af de klagende overså det faktum, at TV 2 i Nyhederne og på NEWS journalistisk umiddelbart efter valgets udskrivelse sidst i maj lagde ud med kritisk at gennemgå en række af den tidligere regerings såkaldte "løftebrud" blandt andet på sundhedsområdet.

En medvirkende årsag til en del af de klagendes opfattelse kan være, at den daværende Thorning-regering allerede tidligt i foråret havde lanceret sine oplæg til valgkampen, hvor de fik behørigt journalistisk modspil – mens de borgerlige partier først spillede ud med deres initiativer, da valget blev udskrevet i slutningen af maj.

Det kan være forklaringen på, at det – især i begyndelsen af valgkampen – kunne fremstå, som om der især blev gået kritisk til Venstre, som de første dage var aktive med at lancere nye initiativer, mens især Socialdemokraterne indtog en mere tilbagelænet rolle i valgkampens første uger.

Samlet set er det på basis af grundig og løbende overvågning af nyheds- og valgoptaktsudsendelser på TV 2 og TV 2 NEWS min opfattelse, at valgkampen blev dækket nuanceret og afbalanceret med repræsentation af alle partier på TV 2, NEWS og tv2.dk, selv om enkelte sager kunne være håndteret bedre.

Panorama-sagen. En af de sager, som førte til et betydeligt antal klager, var TV 2 NEWS' interview i Tivoli med direktøren for rengøringsfirmaet Panorama, som kom i mediernes søgelys, efter at han blev fremdraget i valgkampen af Venstres formand Lars Løkke Rasmussen. Direktøren havde i forbindelse med et besøg i virksomheden fortalt Løkke Rasmussen om en ansat, som havde valgt at sige op, fordi gevinsten ved at arbejde i forhold til at være på kontanthjælp efter dennes opfattelse ikke var tilstrækkeligt attraktiv.

Interviewet på TV 2 NEWS fik et tumultarisk forløb, da direktøren for Panorama på vej til 'Go' aften Danmarks' studie i Tivoli blev interviewet af journalister fra TV 2 NEWS og DR. Formen for interviewet var særdeles pågående og insisterende, og undervejs til studiet faldt en kameramand fra DR over en bænk i haven.

Chefen for TV 2 NEWS, Mette Østergaard, valgte i en udtalelse, som blev offentliggjort på tv2.dk, at beklage interviewets form både over for direktøren for Panorama og over for seerne. TV 2s ønske var at sætte fokus på politik og substans, men i dette tilfælde tog jagten på en af dagens hovedpersoner overhånd, hed det i udtalelsen, hvor chefredaktør Mette Østergaard tilføjede, at det ikke giver bedre svar at interviewe på denne måde – særligt ikke når direktøren ikke har begået ulovligheder eller står til ansvar for politiske beslutninger.

I mine svar til de omkring 35 klager erklærede jeg mig som seernes redaktør enig med TV 2 i beklagelsen, selv om jeg også fandt, at det er mediernes opgave at afklare, om det faktuelle grundlag er i orden, når politikere fremlægger eksempler i valgkampen.

Efter min vurdering gik TV 2 NEWS imidlertid også indholdsmæssigt et skridt for langt, når man – efter at det var afklaret, at direktøren for Panorama ikke var medlem af Venstre og dermed efter eget udsagn ikke selv en del af partiets valgkamp – på en insisterende måde fortsatte med at udspørge ham om, hvorvidt han alligevel kunne have en politisk "dagsorden", som Venstre kunne udnytte i valgkampen.

Det er i et demokrati helt legitimt for en borger at bringe en sag til offentlighedens kendskab – uanset politisk motiv. Jeg fandt derfor, at interviewet på dette punkt kom til at virke mistænkeliggørende, og det var efter min opfattelse ikke rimeligt.

'Topmøde' på TV 2. En anden sag, som førte til et betydeligt antal klager til seernes redaktør, var udsendelsen 'Topmødet' 31. maj med daværende statsminister Helle Thorning-Schmidt og udfordrer, Venstres formand Lars Løkke Rasmussen.

Ifølge dagbladet Politiken 2. juni havde udsendelsen en markant politisk slagside til fordel for Helle Thorning-Schmidt, idet TV 2s studievært Poul Erik Skammelsen, som det hed i artiklen, "igen og igen brød ind, når Lars Løkke Rasmussen var i gang med at tale". Avisens optælling viste, at TV 2s studievært i løbet af den timelange debat afbrød Lars Løkke Rasmussen 28 gange, mens han til sammenligning kun afbrød Helle Thorning-Schmidt 13 gange.

Debatten havde siden udsendelsen bogstavelig talt raset på de sociale medier, og samtidig klagede 111 seere til TV 2 og seernes redaktør over, hvad de opfattede som politisk favorisering af den siddende statsminister.

Efter at have gennemset programmet yderligere to gange i forbindelse med behandlingen af de mange klager, kunne jeg ikke genkende Politikens billede af, at Løkke Rasmussen kun blev afbrudt 28 gange, mens det samme kun var tilfældet 13 gange i forhold til Thorning-Schmidt.

Min optælling, hvor jeg havde noteret tidskoder for hvert tema i udsendelsen, viste, at Poul Erik Skammelsen i løbet af en time greb ind med enten opfølgende spørgsmål eller direkte afbrydelser 122 gange.

Afbrydelserne var endvidere fordelt nogenlunde ligeligt, idet TV 2s vært brød ind 62 gange i forhold til Helle Thorning-Schmidt, mens det samme var tilfældet 60 gange i forhold til Lars Løkke Rasmussen. Der var selvfølgelig tale om et skøn, da det er svært at gøre op helt nøjagtigt, men to kolleger nåede frem til tilsvarende resultater efter at have gennet udsendelsen efter samme model.

Helle Thorning-Schmidt afbrød til gengæld flere gange end sin modstander. Statsministeren afbrød således Venstres formand syv gange, mens det modsatte kun var tilfældet to gange.

I mit svar til de 111 seere, som også blev offentliggjort på seernes redaktørs side på tv2.dk, noterede jeg samtidig, at udsendelsen indholdsmæssigt var opbygget med spørgsmål og temaer, som måtte antages at være udfordrende for begge parter i debatten. Efter min vurdering var der derfor ikke tale om politisk skævvridning i 'Topmøde' på TV 2 31. maj.

Interview med Kristian Jensen. Et interview med Venstres daværende næstformand, Kristian Jensen, i 19-Nyhederne 9. juni udløste knap 60 klager til TV 2 og seernes redaktør. I interviewet konstaterede TV 2s studievært Divya Das med bemærkningen "skal jeg hilse at sige", at Kristian Jensen ikke havde videnskabeligt belæg for sin vurdering af, at der ville komme færre asylansøgere til Danmark, hvis man skar i velfærdsydelse.

Det havde han imidlertid heller ikke sagt. Kristian Jensen havde kun – helt korrekt i øvrigt – citeret EU's grænseagentur Frontex for at skrive i sin årsrapport 'Annual Risk Analysis', at nogle asylansøgere, herunder en del flygtninge fra Syrien, søger mod lande med høje velfærdsydelser.

TV 2 Nyhederne valgte derefter at beklage, at interviewet fremstod "ubalanceret og unødigt aggressivt". TV 2s beklagelse blev bragt sent samme aften på tv2.dk, lige som den blev gengivet i dele af dagspressen.

"Dermed mener TV 2 Nyhederne, at interviewet er blevet beklaget på behørig vis", hed det i svaret fra chefredaktør Jacob Kwon til de knap 60 klagerere.

Jeg er som seernes redaktør enig med TV 2 Nyhederne i beklagelsen af det pågældende interview, idet jeg i svaret til klagerne fandt det væsentligt at understrege, at TV 2s journalister til enhver tid skal stille kritiske spørgsmål til de personer, de interviewer, men at formen i dette tilfælde kom til at skygge for indholdet.

Til gengæld var jeg ikke enig med TV 2 Nyhederne i, at interviewet blev beklaget på "behørig vis".

Beklagelsen burde efter min vurdering være bragt i 19-Nyhederne den følgende dag i overensstemmelse med TV 2s hævndvundne princip om, at rettelser og beklagelser bringes i samme udsendelsestype, for eksempel Nyhederne, eller i samme tidsrum på samme ugedag, hvis det drejer sig om et program i fladen.

Dette princip blev senest – efter krav fra TV 2 – stadfæstet i forbindelse med en kendelse i Pressenævnet i foråret 2015.

Efter min vurdering burde TV 2 derfor også af den grund have beklaget interviewet med Kristian Jensen i 19-Nyhederne og ikke kun på tv2.dk, så beklagelsen i princippet kunne nå ud til samme store publikum som på TV 2 den foregående dag.

Som det kan ses af ovenstående eksempler, var der tale om enkeltstående sager, og min samlede vurdering er som nævnt i det indledende afsnit, at valgkampen som helhed blev dækket bredt og nuanceret af TV 2.

Balancen i flygtningedækningen. En lang række seere har i 2015 henvendt sig til seernes redaktør med klager og kritiske kommentarer til dækningen på TV 2 og TV 2 NEWS af den europæiske flygtninge- og migrantkrise.

Et gennemgående tema i kommentarerne har været, at TV 2 efter de pågældendes opfattelse ikke i tilstrækkelig grad har givet plads til flygtninge- og indvandrerkritiske stemmer – især krav om mere holdningsprægede indlæg mod flygtningestrømmen.

”Er så træt af, at I ikke hører dem, der er IMOD flygtningestrømmen! Spørg dog dem, der er imod”, skrev en seer således, mens en anden spurgte, om der ikke er ”grænser for hvor meget propaganda for økonomiske flygtninge TV 2 kan sende?”

Andre kritiske henvendelser har for eksempel handlet om, at TV 2 efter deres opfattelse ikke har dykket tilstrækkeligt ned i, at hovedparten af de tilrejsende flygtninge og migranter er unge mænd.

”Hvorfor bliver de ikke hjemme og kæmper for deres land? Det nævner I aldrig noget om”, skrev en, mens en anden betegnede TV 2s dækning som ”følellesporno”.

Jeg har stor forståelse for, at tv-mediet har en stærk følelsesmæssig påvirkning, og at man som seer kan få det indtryk, at man bliver ledt i en bestemt retning, når man dag efter dag bliver præsenteret for dramatiske optagelser med mennesker på flugt, hvad enten det er ved de græske kyster eller på vandring op gennem Danmark.

Men mange af de scener, TV 2s medarbejdere – og dermed også seerne – har været vidne til i 2015, er hjerteskrærende og medmenneskeligt appellerende i deres natur – og dermed også væsentlige elementer i dækningen. Som det hedder i TV 2s etiske retningslinjer, afspejler nyheds- og dokumentarudsendelser virkeligheden, og det slår som en naturlig konsekvens også igennem i det visuelle udtryk.

Samtidig er det væsentligt at understrege, at TV 2s dækning på indholdssiden først og fremmest har været præget af faktuelle oplysninger.

Efter min vurdering har der dog i perioden også været eksempler på indslag, hvor man journalistisk set ikke nåede hele vejen rundt om emnet. Som beskrevet i stillingsbeskrivelsen for seernes redaktør, kan redaktøren – også af egen drift – som led i sin virksomhed fremsætte kritik, afgive henstillinger og i øvrigt fremsætte sin opfattelse af konkrete sager eller redaktionel praksis.

Det skete blandt andet, da TV 2 i 19-Nyhederne 9. september undlod at bringe et klip med en flygtning, som i et interview i Padborg tidligere på dagen havde forklaret, at gruppen af flygtninge og migranter ikke ønskede at søge asyl i Danmark på grund af de stramme danske regler for familiesammenføring – og fordi den nye regering har halveret satserne til flygtninges underhold.

”For det første falder flygtningeydelsen her omkring 50 procent. Den falder fra cirka 10.000 kr. til cirka 5.000. Endnu vigtigere er det, at Finland og andre lande lader os blive ført sammen med vores familier fra hjemlandet. Vi kan få dem hertil efter 2-3 måneder, mens man i Danmark skal vente et år til halvandet. Det er lang tid at undvære familien”, forklarede den unge mand i interviewet, som blev sendt på NEWS kl. 16.

Det centrale klip blev imidlertid ikke sendt i TV 2 Nyhedernes hovedudsendelse kl. 19, hvor hele dækningen ellers handlede om, at flygtninge og migranter ikke vil søge asyl i Danmark, men i stedet søger mod Sverige. Der blev heller ikke stillet spørgsmål til de mange flygtninge og migranter, som nærmest demonstrativt

fremviste skilte om, at de ikke ønsker at blive i Danmark. Seerne fik derfor ikke en væsentlig del af forklaringen.

Som led i den offentlige debat var det selvfølgelig væsentligt at få at vide, hvorfor de mange flygtninge og migranter ikke ville blive her i landet – ikke mindst, når det efterfølgende interview i 19 Nyhederne med statsminister Lars Løkke Rasmussen handlede om, at regeringen gik til valg på at få færre asylsøgere til Danmark blandt andet gennem stramning af reglerne.

Klipet med den unge mands udtalelse kom først på TV 2s hovedkanal i 22 Nyhederne. Men da var det for sent til, at statsministeren kunne svare på den unge mands kritik af regeringens politik.

Et lignende eksempel på manglende balance i dækningen kom 19. november, da man i morgens nyhedsudsendelser på TV 2 og NEWS dækkede regeringens påtænkte stramning af reglerne for familiesammenføring.

Forslaget handler om asylsøgere, som ikke er individuelt forfulgte, men der blev i udsendelserne ikke leveret basale faktuelle oplysninger om, hvad det forventede omfang af disse familiesammenføringer er, lige som der ikke blev stillet kritiske modspørgsmål til blandt andet Amnestys repræsentant Sune Buch Segal, Dansk Flygtningehjælps generalsekretær Andreas Kamm og den radikale Sofie Carsten Nielsen.

Tilsvarende blev der i et direkte interview foran Udlændingestyrelsen ikke stillet spørgsmål til en asylansøger om, hvorfor han har efterladt kone og fire børn et sikkert sted i Istanbul for selv at rejse til Danmark for at søge familiesammenføring og bedre levevilkår, som han selv forklarede.

Kun Venstres udlændingeordfører Marcus Knuth blev udsat for et kritisk interview, som var helt efter bogen.

For mig er det journalistisk afgørende, at TV 2 ikke må udsætte sig for mistanke om, at man ikke sørger for at formidle alle væsentlige informationer i en politisk kontroversiel sag som for eksempel den europæiske flygtninge- og migrantkrise.

Som seer og borger i et demokrati kan man kun tage stilling på et oplyst grundlag, hvis man har adgang til relevante oplysninger og synspunkter. Det gælder uanset, hvilket politisk ståsted man har. Selv om det ikke er muligt at dække alle aspekter i hvert eneste indslag, er det derfor efter min mening afgørende, at TV 2 sørger for at holde balancen i den samlede dækning, så seerne selv kan danne deres mening.

Generelt er det efter min opfattelse vigtigt, at man som medie sørger for at adressere vanskelige emner og stille kritiske modspørgsmål til alle parter, lige som det ofte kan være gavnligt at indhente en "second opinion", så man kan vurdere, om de deltagende eksperter er uvildige, eller om der kan være mere end én udlægning af regler og paragraffer. Endelig er det afgørende at fastlægge fakta – i dette tilfælde for eksempel for at få fastslået, hvad begrebet "ikke individuelt forfulgte asylansøgere" i praksis indebærer.

Set fra min stol levede den pågældende morgens udsendelser ikke op til TV 2s sædvanlige journalistiske standard. Efter henvendelse til Nyhedsafdelingens chefredaktion fik jeg på nyhedsdirektør Mikkelt Hertz' initiativ mulighed for som seernes redaktør at forelægge seernes kritik for redaktionsledelsen i Nyhedsafdelingen.

Omredigering af 'Presselogen'. 20. december 2015 foretog TV 2 Nyhedernes ledelse en usædvanlig beslutning, da man valgte at omredigere genudsendelsen af 'Presselogen' på TV 2 NEWS. Beslutningen førte til et mindre antal klager til seernes redaktør, men var til gengæld genstand for en hel række kritiske kommentarer på især Twitter.

Årsagen til omredigeringen af 'Presselogen' var, at redaktionen havde vist hele den kontroversielle, tilbagetrukne trailer for TV 2s årskavalkade 'De største øjeblikke 2015'. Traileren blev trukket tilbage, efter at de to folketingsmedlemmer Johanne Schmidt-Nielsen fra Enhedslisten og den radikale Morten Østergaard havde klaget over krydsklipningen af sekvenser, hvor de danser sammen med popsangerinden MØ til dennes megahit "Lean On", med optagelser fra årets begivenheder, herunder terrrorsagerne i Paris og København og flygtningestrømmene mod EU. Traileren blev desuden udsat for en regulær "shitstorm" på de sociale medier, da TV 2 offentliggjorde den i midten af december.

'Presselogen's visning af traileren, efter at den var trukket tilbage af TV 2, skete som optakt til en diskussion i studiet om årskavalkader og trailere som genre, om hvorvidt man skal give efter for pres – og om det overhovedet kan lade sig gøre at fjerne noget fra det offentlige rum, når man først har lagt det på nettet.

Chefredaktionen har efterfølgende begrundet beslutningen om at slette traileren fra genudsendelsen af 'Presselogen' med, at det modsatte scenarie – hvor TV 2 havde valgt at se gennem fingre med denne visning og efterfølgende placering på TV 2 PLAY – også kunne skade stationens troværdighed, ligesom de medvirkende politikere ville kunne kritisere TV 2 for løftebrud.

Efter undertegnedes opfattelse er der af principielle årsager grund til at nære bekymring over beslutningen, fordi andre medier med nogen ret kan kritisere TV 2 for at hænge deres fejl ud i 'Presselogen' og som dokumentation vise materiale, som de ikke ønsker genudsendt – mens det samme ikke gælder i sager, hvor det er TV 2, der er i den varme stol.

Samtidig kan nedredigeringen af den kontroversielle trailer samt fjernelsen af den indledende del af debatten i 'Presselogen' muligvis være i strid med TV 2s etiske retningslinjer. Her hedder det netop, at "TV 2 sletter som hovedregel ikke materiale, der har været udsendt, hvad enten det er på tv eller nettet. I helt særlige tilfælde kan det komme på tale at fjerne indslag fra TV 2 PLAY".

Sagen kan efter min opfattelse risikere at svække 'Presselogen's troværdighed som kritisk mediemagasin, ligesom tilbagetrækningen af traileren i det hele taget har udstillet, hvor vanskeligt det i en digital tidsalder er at fjerne materiale fra det offentlige rum, når det først er udsendt.

Problemet er, at man nogle gange må vælge det mindste af to onder, når skaden er sket. Den tilbagetrukne trailer florerer alligevel i diverse fora på nettet, ligesom det er muligt at se uddrag fra den på TV 2 PLAY, hvor de udgaver af 'Kulturen på NEWS' og 'Haug & Elberth', som også behandlede sagen om tilbagetrækningen, fortsat er tilgængelige. Set fra min stol havde det derfor været klogere af TV 2 NEWS at sende 'Presselogen' uændret på tv, men eventuelt klippe dele af traileren ud af den version, der ligger på TV 2 PLAY med en klar angivelse af hvorfor, der var rettet i den.

Opfølgning på sprog- og stavfejl. Ligesom de foregående år har TV 2 og seernes redaktør også i 2015 modtaget et betydeligt antal henvendelser vedrørende sprog- og stavfejl på især tv2.dk, TV 2 NEWS og i Nyhederne. Problemet blev blandt andet beskrevet i 'Seernes redaktørs beretning 2014'.

Det er vanskeligt at vurdere, om der er tale om en reel forværring, eller om TV 2s seere og brugere blot har været mere opmærksomme på problemet, men via seernes redaktørs elektroniske registrering kan det konstateres, at TV 2 og seernes redaktør via de vigtigste mailadresser i 2014 modtog 180 mails med klager over "dårlig sprogbrug", mens stavfejl dengang ikke blev opgjort som selvstændig kategori.

I 2015 er der registreret 389 mails med klager over "dårlig sprogbrug", og dertil skal lægges 49 klager over "stavfejl", som seernes redaktør begyndte at registrere selvstændigt efter beskrivelsen af problemerne i 'Seernes redaktørs beretning 2014'. Dertil kommer en række fejl, som jeg selv samt opmærksomme kolleger på TV 2 har opfanget og efterfølgende fået redaktionen på tv2.dk til at rette.

Mails med kritik er i årets løb sendt videre til de relevante redaktioner, så klagerne kunne få svar – og så fejlene er rettet i det omfang, det har været muligt.

"Når journalisterne ikke kan anvende basal dansk grammatik og stavning korrekt, så har man i mine øjne det forkerte job. Det svarer lidt til, at en ekspedient i Netto ikke kan kende forskel på en 10'er og en 20'er. Det må understreges at jeg OFTE oplever disse fejl, og at det er sket gennem lang tid, så der er tale om et generelt problem. Kan TV 2 få øget kvaliteten i Nyhederne", spurgte en bruger af tv2.dk i sin klage til seernes redaktør.

"Jeg skriver kun, fordi det er en tendens - ikke fordi det er et enkeltstående eksempel", skrev en anden i sin klage.

Der er ikke umiddelbart nogen klar linje i klagerne – ud over at de altså handler om stavfejl og ringe sprogfærdigheder. Gængsere er problemer med at skelne mellem "ligge" og "lægge", manglende nutids "r" – og nogle gange et "r" for meget, som da det i en artikel på tv2.dk hed "hvor langt biler kan kører..."

Det ændrer dog ikke på, at mængden af klager over sprog- og stavfejl er steget til mere end det dobbelte siden sidste års beretning. Jeg kan derfor kun konstatere, at kritikken ikke har båret frugt på dette område.

2. Pressenævnskendelser vedrørende TV 2

Pressenævnet traf i 2015 afgørelse i 12 sager vedrørende TV 2. Fem af sagerne endte med kritik mod TV 2, og det er en betydelig stigning i forhold til 2014, hvor nævnet traf afgørelse i tre sager mod TV 2, hvoraf en enkelt endte med kritik. Stigningen i antallet af kendelser skyldes til dels de længere klagefrister ved Pressenævnet, idet to af sagerne angår udsendelser, som blev sendt i henholdsvis august og oktober 2014 og derfor i teorien kunne være afgjort inden årsskiftet efter de gamle regler.

Tre sager endte uden kritik mod TV 2, mens to klager blev afvist på grund af manglende retlig interesse. En sag, der handlede om en udsendelse fra 2009, blev afvist på grund af forældelse.

I den sidste af de 12 sager – om en klage fra den daværende formand for Praktiserende Lægers Organisation – fik TV 2 medhold i, at det var tilstrækkeligt at offentliggøre en kendelse i den udsendelse, hvor det kritiserede indslag blev sendt. Pressenævnet havde i første omgang krævet kendelsen offentliggjort på både TV 2 NEWS og på tv2.dk, men det afviste TV 2, da udsendelsen kun havde været bragt på TV 2 NEWS, og det er sædvanlig skik, at rettelser og kritik bringes i det forum, hvor indslaget eller artiklen i første omgang blev bragt. Se omtale af sagen nedenfor.

Eftersøgt var ikke tilstrækkeligt sløret. I en sag om 'Politirapporten' fra maj 2015 udtalte Pressenævnet kritik af TV 2 for ikke at have sløret en person tilstrækkeligt. I udsendelsen blev en bil bragt til standsning. Det viste sig, at en passager i bilen var eftersøgt af Københavns Politi. Optagelserne viste personens skikkelse, frisure og påklædning, og man kunne høre personens stemme. Personen var sløret, men sløringen var ikke tilstrækkelig, og personen blev efterfølgende genkendt. Optagelserne var ikke af en sådan almen nyheds- og informationsværdi, at de kunne bringes uden et samtykke eller uden en fuldstændig anonymisering, og Pressenævnet udtalte derfor kritik af TV 2.

Kritik for omtale af piges selvmord. Et dokumentarprogram 25. juni om en række selvmord blandt teenagere i Ringkøbing-Skjern kommune førte til kritik mod TV 2. Pressenævnet fandt, at det havde været muligt for TV 2 at dække de rejste problemstillinger uden at nævne fornavn på en af de unge piger og uden at omtale et offentligt mindeoptog efter hendes død samt hendes afskedsvideo.

TV 2 har under klagebehandlingen anført, at mange kilder over for journalisterne har henvist til den unge piges selvmord som et vendepunkt i byen. De fem første selvmord blev ikke omtalt offentligt, men pigens selvmord blev omtalt både i lokalpressen og den øvrige presse. Der blev oprettet en offentlig tilgængelig mindeside på Facebook, ca. 500 borgere deltog i et mindeoptog for hende, og hun lavede og publicerede inden sit selvmord en afskedsvideo på YouTube, som er blevet vist mere end 188.000 gange. Selvmordet udgjorde derfor efter TV 2s opfattelse en uomgængelig del af historien. TV 2 ønskede at bringe uddrag fra videoen i udsendelsen, men afstod fra dette efter anmodning fra familiens advokat.

Mindesiden på Facebook, som blev oprettet af venner af familien få dage efter datterens død, er offentligt tilgængelig og følges af ca. 11.000 mennesker.

I kendelsen fastslog Pressenævnet imidlertid, at det forhold, at selvmordet måtte have haft stor betydning i lokalsamfundet og er blevet omtalt i lokalpressen og på de sociale medier, ikke er tilstrækkeligt til at tilsidesætte udgangspunktet om, at omtale af selvmord i medierne bør undgås. Pressenævnet finder således ikke, at den generelle almene interesse kan begrunde offentlig omtale af det konkrete selvmord som sket.

Pressenævnet kritiserede derfor TV 2 for at omtale pigen. Nævnet kritiserede også, at TV 2 genudsendte programmet efter at have fået en klage fra familien.

Kritik af at børn kunne genkendes. Et program i serien "Med børnene som våben" fik kritik af Pressenævnet, som fandt, at TV 2 ikke havde sløret de to børn godt nok.

Udsendelsen handlede om en mor, som i løbet af det år, man fulgte hende, mistede retten til at se sine to børn. I udsendelsen var børnenes ansigter slørede, men man kunne se deres tøj og hår, og deres alder og deres navne blev oplyst. Endvidere blev der vist uslørede billeder af de to børns halvsøster, som blev interviewet i udsendelsen. Alle de tre børn går i samme skole. Det var derfor muligt at genkende børnene, og det blev kritiseret af Pressenævnet.

TV 2 fik desuden kritik for oplysningen om, at de to børn havde fortalt flere børnesagkyndige, at deres mor havde ødelagt nogle af deres julegaver, og at hun havde spyttet i deres mad. Udtalelserne skulle bruges af myndighederne i forbindelse med forældrenes tvist om forældremyndigheden over dem.

Pressenævnet finder, at børn i sådanne situationer må kunne forvente, at udtalelserne ikke gengives i TV 2, som derfor også fik kritik på dette punkt. Kritikken gjaldt også for omtale af programmet i 'Go' morgen Danmark' og på tv2.dk.

Sundhedsstyrelsen fik ikke mulighed for at udtale sig. TV 2 fik i marts kritik af udsendelsen "Donorbørn", som blev bragt i november 2014.

Udsendelsen handlede blandt andet om en ung dansk kvinde, hvis far var en anonym sæddonor. Den unge kvinde i udsendelsen havde arvet en genetisk sygdom fra donorfaren, og hun forsøgte at finde frem til andre donorbørn fra samme donor for at gøre dem opmærksom på risikoen for den nedarvede sygdom.

Den unge kvinde kontaktede Sundhedsstyrelsen i en mail for at få hjælp til at identificere andre efterkommere af samme donorfar. Sundhedsstyrelsen oplyste i sit skriftlige svar til kvinden, at styrelsen havde besluttet ikke at gennemgå ca. 2.700 journaler manuelt, da man ikke mente at have ressourcerne til at gennemgå et stort antal patientjournaler for at identificere de donorbørn, som var i risiko for at have arvet sygdommen.

Selv om Sundhedsstyrelsen blev kritiseret for det flere gange i udsendelsen, fik styrelsen ikke mulighed for at svare igen på kritikken. Pressenævnet udtalte derfor kritik af TV 2.

Kritik af TV 2 NEWS i vagtlægesag. Et interview med den daværende formand for Praktiserende Lægers Organisation, Bruno Melgaard Jensen, førte i februar til kritik af TV 2 NEWS. Formanden for de praktiserende læger havde inden det direkte interview gjort klart, at han ikke ville udtale sig om den konkrete sag, der handlede om en vagtlæge, der telefonisk havde givet en patient besked på at tage nogle smertestillende piller. To timer senere døde hun af en blodprop.

Under interviewet på TV 2 NEWS blev Bruno Melgaard Jensen præsenteret for en optagelse af samtalen mellem vagtlægen og den syge patient, samtidigt med at TV 2 viste billeder af patienten. Pressenævnet fandt derfor, at TV 2 stillede lægernes formand i en situation, hvor han dårligt kunne undlade at svare.

To ud af fire medlemmer af nævnet var uenige og fandt ikke tilstrækkeligt grundlag for at udtale kritik, fordi lægernes formand på forhånd var bekendt med, at interviewet ville tage udgangspunkt i den konkrete sag, og at han selv i det direkte interview fik lejlighed til at fastslå, at han ikke ville kommentere den konkrete sag.

"Vi har i den forbindelse lagt vægt på, at det samlede interview efterlader det indtryk, at [Person A] udelukkende udtaler sig om generelle forhold vedrørende lægevagten og dermed ikke kan siges at være blevet presset til at fravige sine egne betingelser for at stille op til interviewet", hed det i en udtalelse fra de to medlemmer af Pressenævnet.

Pressenævnet udtalte alligevel kritik af TV 2, fordi formandens stemme er afgørende, når der er stemmelighed i nævnet.

Sagen blev som omtalt i min beretning for 2014 i første omgang indbragt for seernes redaktør. Jeg fandt ikke anledning til kritik, da det var min klare opfattelse, at Bruno Melgaard Jensen som medievant, professionel kilde måtte være klar over, at der i forbindelse med indslaget kunne blive afspillet et indslag om den konkrete sag som optakt til interviewet.

Lægeformanden var ifølge TV 2 desuden klart orienteret om emnet for indslaget, lige som han i interviewet fik mulighed for at gøre det klart over for seerne, at han ikke ønskede at kommentere den konkrete sag, som på det tidspunkt var indbragt for Patientombuddet.

Lige som Pressenævnets mindretal fandt jeg derfor ikke anledning til kritik af TV 2.

3. Udsnit af øvrige principielle sager indbragt for seernes redaktør

Billeder af dræbt gerningsmand. En række seere klagede i februar til seernes redaktør over visningen af optagelser på TV 2 og TV 2 NEWS af dels den dræbte dokumentarfilminstruktør Finn Nørgaard foran kulturhuset 'Krudttønden' i København, dels af den dræbte gerningsmand Omar Abdel Hamid El-Husseini, da han lå på fortovet på Svanevej i København tidligt næste morgen.

"Jeg troede, News holdt lidt igen med at vise billeder af døde mennesker? De gentagne lange klip af først det dræbte terroroffer Finn Nørgaard og senere af den formodede gerningsmand var helt unødvendige nyhedsmæssigt og må have været meget krænkende for de pårørende", hed det således i en af klagerne til seernes redaktør.

I mine svar til klagerne anførte jeg, at videooptagelserne i forbindelse med drabet på Finn Nørgaard alle var sløret, så man ikke kunne se, hvad der foregik bag bilen – eller hvem der lå på gaden. Det gjaldt ikke kun de optagelser, som blev vist på TV 2 NEWS 14. februar kl. cirka 22, men også de optagelser, som blev vist i et indslag i 19-Nyhederne to dage senere.

Samtidig understregede jeg, at formålet med at vise optagelserne fra 'Krudttønden' var at dokumentere, hvor ringe sikkerheden var i forbindelse med arrangementet. Billederne tjente dermed et væsentligt formål til at dokumentere omstændighederne omkring drabet på Finn Nørgaard.

I svarene vedrørende optagelserne af den dræbte gerningsmand skrev jeg, at det efter min opfattelse ikke var muligt for udenforstående at identificere den formodede gerningsmand, idet optagelserne var optaget på afstand i svagt lys. Når medierne slører billeder, sker det sædvanligvis for at undgå, at den pågældende kan identificeres i en bredere kreds. Billederne tjente til at dokumentere og underbygge politiets vurdering af, at man havde standset gerningsmanden til attentaterne.

"Offentliggørelsen ligger dermed inden for rammerne af TV 2s etiske retningslinjer, hvor det hedder, at "TV 2s udgangspunkt er, at man ikke bringer billeder, der krænker folks værdighed", men at det kan "være berettiget at vise ubehagelige og voldsomme billeder som dokumentation". Det hedder videre, at "nyheds- og dokumentarudsendelser afspejler virkeligheden, også når det handler om krig, terror, katastrofer og ulykker, og i sådanne tilfælde skal der foretages en afvejning af hensyn".

I dette tilfælde havde TV 2 efter min vurdering foretaget en afvejning til fordel for oplysning til offentligheden.

"Det hører med i bedømmelsen, at terrorangrebene i København var en helt usædvanlig situation, som gav anledning til alvorlig bekymring hos mange borgere. Der blev desuden i alle udsendelser advaret mod ubehagelige billeder, så seerne havde mulighed for at slå fra, hvis de ikke ønskede at se det. På den baggrund finder jeg derfor ikke anledning til kritik af TV 2 for at bringe de pågældende optagelser" skrev jeg i mit svar til de pågældende seere.

Enkelte seere klagede senere over TV 2 Nyhedernes indslag fra Omar Abdel Hamid El-Husseins begravelse, som blev sendt 20. februar. I indslaget bad TV 2s journalist om kommentarer fra deltagere i begravelsen, hvilket klagerne blandt andet opfattede som udtryk for "pøbeladfærd" og "forkasteligt".

I mine svar anførte jeg, at det efter min vurdering havde samfundsmæssig interesse at dække begravelsen, som ikke blot var en ceremoni for den nærmeste familie, idet omkring 1.500 mennesker deltog inde i moskeen under begravelsen, mens anslået 700 personer var til stede på gravpladsen bagefter.

"På den baggrund var det journalistisk set helt relevant at undersøge, om begravelsen kun var et familiært anliggende, eller om den også var en form for politisk/religiøs manifestation – og om den ville tiltrække nogle af de samme grupperinger, som dagen forinden havde hædret Omar El-Hussein på Svanevej i København, hvor han som bekendt blev dræbt i en skudveksling med politiet tidligt om morgenen søndag den 15. februar", skrev jeg i svaret til klagerne.

Samtidig tilføjede jeg, at spørgsmålene til de fremmødte ikke blev stillet til tilfældige, men til udvalgte grupper, ligesom jeg fandt det væsentligt at bemærke, at TV 2 Nyhederne tog hensyn og ikke filmede der, hvor familien ikke ønskede det – nøjagtig på samme måde som man respekterede familiens ønsker i forbindelse med den dræbte jødiske vagtmand, Dan Uzans, begravelse.

"Det er afgørende, at nyhedsudsendelser afspejler virkeligheden, og på den baggrund finder jeg ikke anledning til kritik af TV 2s dækning af Omar Abdel Hamid El-Husseins begravelse", skrev jeg i svaret til klagerne.

TV 2-vært lagde blomster for dræbt gerningsmand. En række seere klagede i februar til seernes redaktør, efter at TV 2s vært på 'Danmark har talent', Christopher Læssø Christensen, 17. februar 2015 oplyste på sin private Facebook-profil, at han havde lagt blomster på stedet, hvor gerningsmanden bag attentaterne i København blev dræbt i en skudveksling med politiet.

"Jeg lagde blomster hvor Omar blev skudt. Ikke fordi at jeg sympatiserer med hans handlinger, men fordi at det er tragisk, at ingen formåede at nå ind til ham", hed det i Christopher Læssø Christensens Facebook-opslag, hvor han tilføjede, at han også havde besøgt Krystalgade, hvor Dan Uzan blev dræbt, ligesom han ville lægge blomster på den dræbte Finn Nørgaards grav.

"Hvil i fred. intet glemt, alt tilgivet", hed det til slut i Christopher Læssø Christensens opslag.

En af seerne skrev i sin klage til seernes redaktør, at hun var oprørt over opslaget og gerne ville "have svar fra tv-vært Christopher Læssø Christensen på, hvorledes han ser sig i stand til at tilgive gerningsmanden for de nylige terrorangreb i København?"

"Tilgivelse kan i sagens natur vel kun være en sag mellem de der har mistet [...] Hvordan kan en tv-vært tilgive gerningsmanden", spurgte hun i sin klage.

I sit svar forklarede tv-vært Christopher Læssø Christensen, at når han også lagde en blomst for den dræbte formodede gerningsmand til attentaterne i København, så var det på ingen måde for at hylde eller mindes hans gerning, "men en blomst for det barn, som filmen knækkede for".

Samtidig skrev TV 2s redaktør på 'Danmark har talent', Thomas Richardt Strøbech, i sit svar til klagerne, at det er vigtigt at skelne mellem privatpersonen og tv-værten Christopher Læssø Christensen.

"Privatpersonen Christopher Læssø har sin ytringsfrihed. Og hvad han mener og tænker om aktuelle begivenheder, er alene et spørgsmål mellem Christopher Læssø og de personer, som ønsker at debattere med ham. At værter på TV 2 har ytringsfrihed betyder ikke, at TV 2 er hverken enig eller uenig i deres standpunkter", hed det i svaret fra TV 2-redaktør Thomas Rickardt Strøbech, som tilføjede, at det ikke var hans opfattelse, at tv-værten med sin statusopdatering på Facebook tog parti i forhold til de tragiske begivenheder i København den foregående weekend.

I min vurdering af sagen anførte jeg, at statusopdateringen måtte ses som udtryk for Christopher Læssø Christensens personlige, menneskelige grundholdninger, "som ikke i sig selv kan forbindes med en bestemt politisk opfattelse".

Samtidig havde jeg i min bedømmelse af sagen noteret mig, at TV 2 ikke har personale-retningslinjer vedrørende denne type adfærd for ansatte i produktionsselskaber, der leverer programmer til TV 2, idet sådanne regler kun gælder for TV 2 Danmark A/S' egne ansatte.

"Selv om man efter temperament kan være uenig i hans holdninger, finder jeg ikke, at Christopher Læssø Christensen kan kompromittere TV 2s omdømme med den pågældende statusopdatering – som er skrevet på hans private Facebookside – eller med interviewet i Go' morgen Danmark", skrev jeg i svaret til klagerne, idet jeg tilføjede, at tv-værtens udsagn klart lå inden for rammerne af hans ret til frit at ytre sine synspunkter, sådan som det også er beskrevet i Folketingets Ombudsmands afgørelse i sagen om DR2-studieværten Adam Holm.

På den baggrund fandt jeg derfor ikke anledning til kritik.

Løkke Rasmussen omtalt som "Bilags-Lars". En seer klagede 1. juni til seernes redaktør over studieværternes opfattelse i forbindelse med en optakt til en valgdebat på TV 2 NEWS den foregående dag, hvor værterne – som den pågældende skrev – gjorde sig "lystige over Lars Løkke Rasmussens tiltag med et kasseeftersyn, om han skulle vinde valget".

"Det værste var dog, at Mette Vibe Utzon med fryd i stemmen udbryder.: " jeg mener, bilags-Lars og kasseeftersyn..." Det er efter min mening så useriøst og uden for, hvad en formodet "neutral" studievært kan tillade sig", skrev seeren i sin klage.

I sit svar til undertegnede oplyste chefredaktør Mette Østergaard fra TV 2 NEWS, at hun havde indskærpet over for Mette Vibe Utzon, at det ikke var i orden som vært at omtale Venstres formand, nuværende statsminister Lars Løkke Rasmussen, som "bilags-Lars", hvilket værten tog til efterretning.

Jeg skrev til klageren, jeg var enig med hende i, at "det er en uskik at omtale politikere (og andre) ved øgenavne, med mindre der måtte være en særlig anledning til det".

Samtidig tilføjede jeg dog, at det hørte med i min bedømmelse, at bemærkningen var formuleret som et spørgsmål om, hvorvidt det ikke kunne være et politisk selvmål, at "bilags-Lars, han vil lave et kasseeftersyn".

"Dette spørgsmål var – på baggrund af de verserende sager om Lars Løkke Rasmussens økonomiske forhold - for så vidt relevant som led i den politiske analyse, men efter min vurdering kunne brugen af øgenavnet "bilags-Lars" opfattes som udtryk for en politisk stillingtagen. Jeg finder derfor formuleringen uheldig", skrev jeg i svaret til klageren.

De blindes ø. En læser klagede i midten af juni over Svenning Dalgaards blog "Grækenlands sidste dage" på tv2.dk, idet han opfattede kommentaren som "et rent og skær partsindlæg imod den græske regering".

I kommentaren skrev Svenning Dalgaard blandt andet: "Så skidt med, at pensionssystemet er svindelagtigt, og at der findes øer, hvor alle officielt er erklæret blinde, så de kan få invalidepension. Og skidt med, at mange af de omstridte jobs reelt ikke findes, men er opfundet som tak for stemmer ved tidligere valg."

"Jeg mener, indlægget går langt over strengen for, hvad en journalist kan skrive i en analyse. Jeg håber derfor også, I vil tage denne henvendelse seriøst og tage analysen ned igen - eller i det mindste stemple det som et debatindlæg og i den forbindelse give mulighed for modsvar", hed det i klagen, hvor den pågældende fandt indlægget problematisk i forhold til "TV 2s journalistiske integritet".

I mit svar understregede jeg i første omgang, at oplysningerne i kommentaren på tv2.dk alle stammede fra frit tilgængelige offentlige kilder og henviste i den forbindelse til, at problemerne i pensionssystemet blandt andet var beskrevet af Grækenlands tidligere finansminister, Yanis Varoufakis, som i Irish Times blandt andet havde talt om "den skandaløse praksis med at lade sig pensionere for tidligt."

Tilsvarende skrev blandt andet Reuters, at "flere end 9.000 mennesker, som angiver at være over 100 år gamle, modtager pension, mens den græske netavis Greek Reporter har oplyst, at "græske myndigheder siger, de har samlet en liste på 45.997 personer mistænkt for pensionssvindel, inklusive at fortsætte med at modtage pensioner til afdøde familiemedlemmer, hvoraf nogen ville være 120 år gamle, hvis de stadig var i live".

"Du har til gengæld ret i, at det ikke er alle indbyggere på øen Zakynthos, som var erklæret blinde. Ifølge den amerikanske avis The Wall Street Journal var der dog ikke færre end 1,8 procent af øens indbyggere, som i 2011 modtog den særlige statslige ydelse, der er forbeholdt blinde. Blandt dem var for eksempel en taxichauffør og en fuglejæger, som avisen lakonisk anfører", medgav jeg og tilføjede:

"Der var således tale om en betydelig overhyppighed med cirka ni gange så mange blinde som normalt i europæiske lande ifølge WHO's opgørelser. Set i forhold til de offentlige kasser var der derfor tale om væsentlig og måske endda systematisk svindel, hvilket formentlig var Svenning Dalgaards pointe med at fremhæve det – om end på en lidt polemisk facon".

Jeg fandt derfor ikke anledning til kritik, da kommentaren – til trods for den lidt sarkastiske facon – byggede på offentligt tilgængelige oplysninger, lige som det på tv2.dk klart fremgik, at der var tale om en personlig "blog" og ikke en nyhedsartikel.

Bjarne Riis som kommentator på TV 2. Over 40 seere klagede i juli over ansættelsen af Bjarne Riis som kommentator på Tour de France, da de – som en af dem skrev – ikke fandt det rimeligt, at han skulle kommentere cykelløb efter at have "indrømmet mange års misbrug af doping, samt vejledt adskillige unge ryttere i brug af diverse medikamenter".

I mit svar oplyste jeg, at jeg havde forelagt kritikken for John Jäger, der er chefredaktør på TV 2 SPORT og ansvarlig for dækningen af de store cykelløb på TV 2.

John Jäger oplyste i sit svar, at TV 2 havde valgt at bruge Bjarne Riis som ekspert, fordi han har forstand på professionel cykling i kraft af sin karriere som cykelrytter, holdejer og sportsdirektør.

Hans vurdering var, at Bjarne Riis – ligesom andre med en professionel baggrund i cykelsporten – udmærket kan udtale sig som ekspert om de enkelte Tour-etaper, selv om han i en periode har fortiet sin egen involvering i misbrug af doping.

John Jäger tilføjede, at TV 2 ikke går ind for doping, men derimod dækker afsløringerne af præstationsfremmende stoffer minutiøst og kritisk efter gængse journalistiske kriterier som forudsat i TV 2s etiske retningslinjer.

”Og det vil vi gøre uanset, at vi har cykelryttere ansat, der har været involveret i doping”, lød svaret fra chefredaktør John Jäger fra TV 2 SPORT.

Efter min opfattelse som seernes redaktør var det afgørende, at Bjarne Riis alene medvirkede som kommentator – og ikke optrådte i en journalistisk rolle på TV 2. Bjarne Riis var således ikke på nogen måde involveret i den journalistiske indsamling af oplysninger, ligesom han ikke havde indflydelse på den redaktionelle linje for eksempel i forhold til dækning af spørgsmål om doping.

Bjarne Riis’ opgave som kommentator var at give sin vurdering af de enkelte etaper og i øvrigt svare på de spørgsmål, som TV 2s journalister og redaktører måtte finde relevante i forbindelse med dækningen af løbet.

Bjarne Riis deltog derfor på samme vilkår som andre kommentatorer, der medvirkede i årets dækning af Tour de France. Blandt disse kan nævnes de tidligere Tour de France-deltagere Brian Vandborg, Chris Anker Sørensen og Frank Høj.

Jeg har forståelse for, at nogle seere mener, at Bjarne Riis’ fortid svækker hans troværdighed som kommentator.

Efter min vurdering var det imidlertid ikke i strid med TV 2s etiske retningslinjer at bruge Bjarne Riis i rollen som kommentator på linje med andre tidligere udøvere fra cykelsporten, eftersom TV 2 SPORT dækker sager om doping ud fra samme journalistiske kriterier, som man dækker andre relevante forhold inden for de forskellige sportsgrene.

På den baggrund fandt jeg ikke anledning til kritik af Bjarne Riis’ rolle som kommentator på TV 2.

Flygtninge eller migranter? En række seere henvendte sig i sommerens løb til seernes redaktør med kritik af den flydende brug af begreberne ”flygtninge” og ”migranter”. Kritikken kulminerede i begyndelsen af september, da en gruppe på 1.084 medlemmer af fællesskabet ”Anstændig flygtningepolitik nu” opfordrede TV 2 til ikke længere at bruge begrebet ”migranter”.

”Vi finder det misvisende, når flere politikere omtaler den nuværende flygtningestrøm som ”migranter”, og dermed antyder, at hovedproblemet er, at folk flygter fra fattigdom. Det ved alle med en vis indsigt, er

forkert, da langt hovedparten er krigsflygtninge fra Syrien”, hed det i udtalelsen fra gruppen, som fandt, at det er ”i overensstemmelse med TV2's public-service-forpligtelser at bidrage til et så retvisende billede som muligt”.

Kritikken blev forelagt for TV 2 Nyhedernes chefredaktør Jacob Kwon, som i sit svar skrev, at ”TV 2 – hvis det skulle være sprogligt korrekt - burde kalde alle for migranter, da man formelt set først er flygtning i henhold til FN-konventionen, når man har opnået at få asyl”.

TV 2 har imidlertid valgt at omtale grupperne af mennesker på flugt som ”flygtninge og migranter”, da man ikke kender sammensætningen i grupperne.

”Vi ved ikke, om der er flest flygtninge eller migranter. Mange migranter udgiver sig for at være flygtninge fra Syrien i håb om at få asyl. At undlade at bruge ordet 'migrant' er et politisk valg, som TV 2 ikke bifalder”, skrev chefredaktør Jacob Kwon i sit svar til undertegnede.

Efter min vurdering er det i overensstemmelse med de journalistiske og etiske retningslinjer, der gælder for TV 2, at give præcis information.

Det hedder således i de ”Vejledende regler for god presseskik”, at ”sikringen af ytringsfriheden i Danmark står i nøje forbindelse med mediernes frie adgang til at indsamle informationer og nyheder og til at offentliggøre dem så korrekt som muligt”.

En ”migrant” er ifølge dansk retskrivning et individ som flytter el. bevæger sig fra ét sted til et andet.

I den aktuelle situation, hvor man ikke kender sammensætningen af grupperne, er jeg imidlertid enig med TV 2 i, at det er mest dækkende at betegne de mange mennesker på flugt som ”flygtninge og migranter”, da en del af de tilrejsende ifølge myndighederne formentlig ikke opfylder betingelserne for at opnå asyl. De omtales derfor ikke som ”flygtninge”, men netop ”migranter”, skrev jeg i svaret til de 1.084 underskrivere af klagen.

Interview med børn om kræft. En seer klagede via TV 2s administrerende direktør, Merete Eldrup, over et indslag i 19-Nyhederne 7. oktober om, ”hvordan en far/mor kan underrette parrets barn/børn om ægtefællens alvorlige sygdom/død, hvilket sikkert kan være en nyttig ting”, som han skrev i sin klage.

”Fotografen fokuserede i sin optagelse – efter min mening – alt for lang tid på den lille ulykkelige pige, der havde mistet sin mor og så mere og mere bedrøvet ud. Naturligvis var hendes far også meget påvirket, og selv om man måske kan sige, at det var i ”en god sags tjeneste”, forekom det mig meget urimeligt og ubetænksomt at udstille familien på denne måde”, tilføjede han, idet han foreslog TV 2 at tage spørgsmålet op internt.

Jeg fik overdraget sagen til behandling, og forelagde derfor kritikken for redaktionen på TV 2 Nyhederne. Her oplyste journalisten bag det pågældende indslag, at faren og de to piger i indslaget selv havde ønsket at stå frem med deres historie, fordi det var deres håb, at de derved kunne hjælpe andre i samme situation.

Forud for optagelserne aftalte journalisten præmisserne for interviewet med faren til de to piger i indslaget. TV 2 måtte i henhold til aftalen spørge pigerne om alt i forbindelse med moderens sygdom og død, og journalisten fik også lov til at interviewe pigerne hver for sig.

Alligevel valgte journalisten af hensyn til pigerne at interviewe alle tre sammen, fordi han tænkte, at de ville være mest trygge, hvis deres far sad lige ved siden af.

Journalisten har oplyst, at han bevidst valgte at bruge den lange sekvens med pigen, fordi den klart illustrerede den sorg, det medfører for børn, når deres mor eller far er væk. I klippet sagde hun således, at hun havde svært ved at forstå det hele, og senere i interviewet spurgte hendes far (ikke journalisten) mere ind til sagen.

Inden indslaget blev udsendt på TV 2, talte journalisten i telefon med faderen, hvor denne gjorde det klart, at han var helt enig i, at netop dette klip var med til at illustrere, hvor svært det er for børn at forstå, når deres mor eller far er død. Journalisten sendte efterfølgende familien en kopi af indslaget, så de selv kunne se det igennem igen derhjemme.

Journalisten har efterfølgende modtaget en mail, hvor faderen har udtrykt stor tilfredshed med det positive billede, som indslaget på TV 2 gav – ”i al respekt for den lille amputerede familie, vi er”, som han udtrykte det. Faderen sluttede af med at takke for god behandling.

Jeg er enig med TV 2 Nyhederne i, at det i en sådan historie kan være journalistisk relevant at bringe også lange, meget følelsesladede klip, fordi de tjener til at dokumentere den vanskelige situation, sådanne familier står i.

Det er også i overensstemmelse med TV 2s etiske retningslinjer, som på den ene side tager udgangspunkt i, at man ikke bringer billeder, der krænker folks værdighed, samtidig med at nyheds- og dokumentarudsendelser på den anden side har til opgave at afspejle virkeligheden, også når det handler om krig, terror, katastrofer og ulykker – i dette tilfælde alvorlig sygdom og død.

Kræft i familien er et væsentligt samfundsanliggende og derfor relevant at behandle i nyhedsmæssig sammenhæng. Efter min vurdering lå det pågældende indslag desuden klart inden for rammerne af TV 2s etiske retningslinjer, og på den baggrund fandt jeg ikke anledning til kritik.

Ukvalificeret dækning af Levakovic-dom. Professor, dr. Jur., Eva Smith, klagede 8. oktober ”med nogen overraskelse” over en meget skarp beskæring af et interview med hende i 19-Nyhederne den foregående aften. Sagen drejede sig om Østre Landsrets beslutning om ikke at udvise den kroatiske statsborger Gimi Levakovic, hvilket ifølge TV 2s journalist havde medført ”seerstorm”. Journalisten ville derfor ”gerne forklare seerne, hvorfor landsretten var nået til det resultat”, skrev Eva Smith i sin klage.

I interviewet forklarede Eva Smith, at rettens beslutning om ikke at udvise Levakovic ikke skyldtes hensynet til den kriminelle, men til hans mindreårige børn, som han har forældremyndigheden over.

”Kl. 19 blev indslaget bragt. Der blev talt meget om seerstormen. Man interviewede nogle jurastuderende, som tydeligvis ikke var nået særlig langt i deres studier. De kunne kun berette, at de også syntes, det var mærkeligt. Så kom justitsministeren på. Han har bedt rigsadvokaten arbejde for, at sagen kommer for Højesteret. Endelig blev det min tur. Men jeg fik kun lov at sige, at Justitsministeren havde hjemmel til at gøre, hvad han gjorde”, skriver Eva Smith, som finder, at der var tale om ”meget ringe nyhedsdækning”.

”I stedet for sagligt at forklare, hvorfor ØL har nået sit resultat, puster man til ilden ved at interviewe nogle uvidende jurastuderende. Man efterlader seerne i en situation, hvor alle må ryste på hovedet over Rettens

afgørelse”, skrev professor Eva Smith, som mener, at det i et demokratisk samfund ikke kan ”være TV 2s opgave at skabe mistillid til domstolene på et uoplyst grundlag”.

Sagen blev efterfølgende drøftet i ’Presseløgen’ på TV 2 NEWS, hvor Eva Smith selv fik lejlighed til at fremføre sine synspunkter.

I mit svar skrev jeg, at jeg var enig med Eva Smith og TV 2s daværende nyhedschef Mikkel Hertz i, at det var en fejl, at 19-Nyhederne undlod at oplyse seerne om præmissen for Landsrettens beslutning om ikke at udvise Gimi Levakovic – måske især, når det allerede i starten af udsendelsen blev oplyst, at jurastuderende på Københavns Universitet stod uforstående over for rettens afgørelse.

Journalistisk set var der – i princippet – ikke noget i vejen med at interviewe de tre jurastuderende efter domsafsigelsen. De tre studerende bibragte imidlertid ikke noget af saglig interesse, så klippet fik karakter af ren, ukvalificeret vox pop, og seerne fik ingen ordentlig forklaring.

Jeg var derfor enig med Eva Smith i kritikken af det pågældende indslag.

Bandeord på TV 2. En række seere har i årets løb klaget til seernes redaktør over, hvad de opfatter som upassende sprogbrug, i flere af TV 2s underholdningsprogrammer især målrettet familier med børn.

”Dommerpanelet i ’Danmark har talent’ har lørdag efter lørdag skruet mere og mere op for det grimme sprog og bandeord. Jeg er 36 år, og sidder og ser programmet med min familie, blandt andet mine børn på 6 og 9 år. Selv de synes, at der bliver talt grimt, og vi er hverken sarte eller hysteriske med hensyn til sprogbrug. Vi slukker.. Ærgerligt og øv”, skrev en seer i marts.

En anden skrev, at hun ”har rigtig svært ved at forstå, at man næsten ikke kan se et program på TV 2, uden man skal udsættes for et væld af bandeord. Jeg lærer mine børn, at det ikke er nødvendigt at bande. Men det er ikke nemt, når selv i børneprogrammet bliver der slynget både fuck og diverse bandeord ud. Så ser man værter på slotshoteller, hvor der bliver bandet. Jeg er ikke religiøs eller fanatisk. Men det er bare blevet så meget at jeg er begyndt at vælge andre kanaler”.

En seer spurgte i efteråret, om seernes redaktør ikke kunne ”få Peter Ingemann til at lade være ved at bande noget så forfærdeligt. Han bruger endda de værste bandeord der findes. Han skal vist have munden vasket i sæbe”, skrev den pågældende.

Der kom ligeledes klager over ’Vild med dans’, hvor den kvindelige vært ved flere lejligheder blev kritiseret for sit frisprog.

”Hun glemmer det er et familieprogram [...] f.eks. i aften har hun sagt flere gange, ”det var skidegodt”, skrev en seer i slutningen af oktober.

Jeg har løbende orienteret TV 2s redaktører og kanalchef om kritikken, idet det fremgår af TV 2s etiske retningslinjer, at ”TV 2 tilstræber, at værter og medarbejdere både i tale og skrift undlader brug af bandeord. Kraftudtryk og slang kan dog i visse tilfælde forekomme, hvis det er redaktionelt begrundet”.

På ’Danmark har talent’ har redaktøren således indskærpet over for TV 2s egne værter, at de ikke må bande. Dommere, der er hyret ind som privatpersoner i kraft af deres kvalifikationer inden for det

pågældende område, bliver tilsvarende instrueret i, at TV 2 gerne ser, at man undlader brugen af bandeord og kraftudtryk. Løst tilknyttede dommere kan dog være mere vanskelige at kontrollere, da deres udbrud som regel sker i "kampens hede", som redaktør Thomas Strøbech udtrykte det.

Tilsvarende har TV 2s underholdningschef Gitte Madsen oplyst, at man på redaktionen for 'Vild med dans' er opmærksomme på, at TV 2s værter skal tale ordentligt, og at man tager seernes kritik til efterretning.

"Vi kan kun beklage og arbejde på at gøre det bedre. Og det gør vi", skrev underholdningschef Gitte Madsen i sit svar.

I andre programmer kan der være et lidt større frirum, fordi det – som for eksempel i 'Natholdet' – kan være en del af det redaktionelle koncept, at værten er lidt mere rapkæftet end normalt. Men her er det så redaktionelt begrundet, som det hedder i de etiske retningslinjer – og 'Natholdet' sendes i øvrigt på et tidspunkt sent på aftenen, hvor især mindre børn formodes ikke at se med.

Det samme gælder for nogle af programmerne på TV 2 Zulu, hvor en betydelig del af målgruppen – primært unge seere – også selv benytter sig af et udstrakt frisprog, både når det gælder bandeord og slangudtryk.

Og det er en del af problemet. En stor del af TV 2s seere finder det helt naturligt at bande, det indgår i deres daglige sprog – mens andre finder det generende og stødende.

TV 2 skal som public service-station tage rimelige hensyn til begge grupper, og det betyder altså, at man som seer nogle gange kan se og høre ting, som man ikke selv bryder sig om.

Jeg har dog forståelse for, at der er seere, som ikke finder det nødvendigt at bande i familieprogrammer som for eksempel 'Danmark har talent' og 'Vild med dans'.

Lokalpolitiker var citeret korrekt. Carsten Kudsk, der er Dansk Folkepartis ældreudvalgsformand i Nyborg Kommune, klagede i slutningen af november over et klip fra et interview med ham, der blev vist i TV 2 Nyhederne kl. 19 henholdsvis 24. og 27. november. Sagen drejede sig om en sag med en pårørende, som flere gange havde oplevet, at hendes stærkt svækkede mor blandt andet var smurt ind i afføring, når hun besøgte hende på plejehjemmet.

"I udsendelsen den 27. november kl. 19.00, blev der fremvist flere sager fra forskellige kommuner og jeg blev efterfølgende vist i udsendelsen, på en måde, der kan tolkes, som om jeg gav udtryk for, at de pårørende er krævende og har for store forventninger til plejen i samtlige kommuner", skrev Carsten Kudsk, som tilføjede, at han kun havde mulighed for at udtale sig om den konkrete sag fra Nyborg.

"Derfor mener jeg, at min udtalelse er blevet misbrugt til, at fremstille mig som en, der mener, at pårørende generelt er krævende. Jeg mener ligeledes, at min udtalelse er blevet misbrugt til at skabe en stemning i indslaget, så min partiformand Kristian Thulesen Dahl skulle kommentere på, om en partifælle har ret til, ud fra en generel holdning til pårørende og ikke med udgangspunkt på den konkrete sag i Nyborg, at udtale sig om pårørende", skrev ældreudvalgsformand Carsten Kudsk i klagen.

I mit svar til ældreudvalgsformanden skrev jeg, at journalisten bag indslaget i Nyhederne 24. november var af den opfattelse, at det fremgik klart af indslaget, at "du og den pårørende fortælleteknisk var klippet op mod hinanden som to partskilder. Intentionen med indslaget var derfor at fokusere på den konkrete sag".

I manus hed det således, at "ifølge datteren vågner moren nemlig ofte med gennemblødt natkjole og våde lagner - og nogle gange med afføring op af ryggen. Situationer, som hun har klaget over til plejehjemsledelsen, og sagen er nu på vej videre til kommunens ældreudvalg".

Herefter sagde ældreudvalgsformand Carsten Kudsk i indslaget, at "vi har jo selvfølgelig den her debat i forhold til nogle pårørende, der mang... en gang imellem stiller nogen fuldstændig vanvittige krav. Det her med, at der kommer de her meldinger på, som hun påpeger, det er ikke korrekt".

I sit svar til undertegnede tilføjede journalisten bag indslaget, at den konkrete sag fra Nyborg også blev præsenteret som optakt i live-interviewet 27. november med Dansk Folkepartis formand Kristian Thulesen Dahl, inden klippet med ældreudvalgsformand Carsten Kudsk blev introduceret. Også i denne sammenhæng blev der vist billeder fra den konkrete sag fra Nyborg.

"Et af mine spørgsmål er også klippet med: "Er hun bare en pårørende, der er krævende" – igen dækket af billeder af den pårørende. Det er det, han svarer på, når han siger, at "vi har nogle gange sager med pårørende, der stiller vanvittige krav". I min optik er der ikke noget at være i tvivl om", skrev journalisten i sit svar til undertegnede.

Jeg var på den baggrund enig med journalisten og TV 2 i, at begge indslag i deres udgangspunkt var vinklet, så de handlede om den konkrete sag om den pårørendes mor.

"Jeg har endvidere noteret mig, at du selv i indslaget siger, at "vi har jo selvfølgelig den her debat i forhold til nogle pårørende, der mang... en gang imellem stiller nogen fuldstændig vanvittige krav." Det er således ikke TV 2, men dig selv, der gør problematikken generel ved at tale om "pårørende" i flertal – og ikke kun om den konkrete sag", skrev jeg i mit svar til ældreudvalgsformanden fra Dansk Folkeparti, idet jeg tilføjede, at jeg måtte lægge til grund, at han er citeret korrekt, sådan som det fremgår af optagelsen.

Carsten Kudsk har 7. januar 2016 valgt at indbringe sagen for Pressenævnet.

LARS BENNIKE, 10.01.2016

Bilag:

1. Omfang af seerhenvendelser
2. Temaer for seerhenvendelser

1. Omfang af seerhenvendelser

I overensstemmelse med bestemmelserne i TV 2s public servicetilladelse om at overvåge TV 2 Danmark A/S' behandling af henvendelser fra seere har jeg i samarbejde med TV 2s tekniske afdeling fortsat arbejdet med at foretage en løbende registrering af henvendelser, herunder klager over TV 2 Danmark A/S' virksomhed. Hovedparten af alle henvendelser foregår via mails.

Ifølge den elektroniske registrering har TV 2 og seernes redaktør således via de vigtigste offentlige TV 2-mailadresser i 2015 modtaget godt 139.000 henvendelser. I dette tal indgår et meget betydeligt antal pressemeddelelser og spam.

TV 2 Digital's kundeservice modtog i årets løb cirka 100.000 henvendelser. 55 procent af henvendelserne foregik via telefon, mens resten blev modtaget via mail og chat. 86 procent af henvendelserne omhandlede TV 2 PLAY, især problemer med teknik og opsætning samt oprettelse og opsigelse af abonnement. Syv procent af henvendelserne handlede om tv2.dk samt undersider, fire procent om TV 2 og dets programmer via flow-tv, mens de resterende tre procent handlede om tekst-tv og tv-tid.

Omkring 4.700 seere har i 2015 henvendt sig direkte til seernes redaktør via den offentlige mailadresse med kritik, spørgsmål og kommentarer til udsendelser og indslag på tv samt artikler på tv2.dk. Dertil kommer mails til min personlige mailadresse, ligesom en del seere har henvendt sig pr. telefon eller brev.

En række af disse henvendelser er i overensstemmelse med proceduren sendt videre til besvarelse i TV 2s afdelinger, og derefter er nogle af dem vendt tilbage til behandling hos undertegnede. I andre tilfælde er henvendelser stilet direkte til mig med anmodning om en vurdering.

Ifølge den elektroniske registrering har TV 2 og seernes redaktør via offentlige adresser modtaget i alt 11.721 mails, der blev kategoriseret som kritik/kommentar, 7.930 som spørgsmål, 2.667 som forslag, 201 er registreret som fejl og 49 som stavefejl mens 389 havnede i kategorien "dårligt sprog". 127 henvendelser blev kategoriseret som ros, mens 637 sager blev behandlet som klager.

2. Temaer for seerhenvendelser

Ved hjælp af de månedlige indberetninger fra Seersekretariatet, TV 2 Nyhederne og TV 2 SPORTEEN kan det fastslås, at 'Go' morgen Danmark' med omkring 763 mails fortsat er emne for et stort antal henvendelser fra TV 2 seere. Der kommer fortsat et stort antal forespørgsler, ligesom mange sender forslag til indslag både til 'Go' morgen' og 'Go' aften Danmark'. Ligeledes indsendes der mange forslag om programmer til Programafdelingen og forslag om sendetidspunkter til programplanlægningen.

Et af de faste temaer er kritik af genudsendelser – især på TV 2 og TV 2 Charlie. Et andet genkommende tema er spørgsmål om, hvornår forskellige programmer bliver genudsendt, og hvornår programserier fortsættes. Flere seere har kritiseret, at det er vanskeligt at finde ud af selv.

Flytningerne af serierne 'Fortitude', 'Broadchurch' og 'Kampen om det tunge vand' på grund af dårlige seertal har medført mange seerreaktioner. Flytningen af genudsendelse af 'Badehotellet' pga. terrorbegivenhederne i København var der også en del undrende/negative reaktioner på. Og da 'Kongelig sommer i Grønland' blev forsinket i programstarten, var det også utilfredsstillende for nogle af seerne.

I det hele taget reagerer seerne, når programmer ikke kommer, som det fremgår af programoversigterne, at de skal – eller når programmer bliver lagt på eller flyttet til en anden kanal, end de havde forventet. TV 2 og seernes redaktør modtager desuden jævnligt reaktioner fra seere, der ønsker, at al sport bliver flyttet til TV 2 SPORT, eller som ønsker, at sportsbegivenheder bliver på hovedkanalen. I samme dur ønsker nogle seere, at den massive nyhedsdækning af f.eks. terrorbegivenhederne i Paris bliver sendt på TV 2 NEWS alene, så TV 2 kan sende de planlagte programmer.

Også TV 2 CHARLIE modtager mange henvendelser om ændringer i programplanen, som ikke passer med de pågældende seeres vaner. TV 2 CHARLIE har et trofast publikum, som kan lide stabilitet, og som forventer meget af deres kanal. Ved søgning i TV 2s database over henvendelser, forekommer søgeordet 'Charlie' 5.041 gange mod Zulus 1.953. Programtitlen 'Små og store synder' alene dukker op 191 gange, når man søger på den.

Årets familie-julekalender 'Juleønsket' affødte traditionen tro en lang række henvendelser til TV 2. Valget af familie-julekalenderen samt sendetider var således emne for mange mails, og søges der på 'Juleønsket' i systemet, dukker denne titel alene op 225 gange.

På programsiden var der også i 2015 stor interesse for 'Vild med dans', som modtog anslået 708 henvendelser fra seerne. 'Danmark har talent' har også været anledning til mange henvendelser. 345 gange dukker titlen op i systemet, hvis man søger på den. Også 'Kurs mod fjerne kyster' har affødt mange henvendelser. 152 gange dukker titlen op, når der søges på den. 'Norskov' gav i første omgang anledning til kritik af den dårlige lyd/utydelige dialog. Men seerne tog serien til sig, og den endte med at afføde en del reaktioner over, at den ikke fortsætter med en ny sæson.

'Knæk Cancer' som søgeord fremkommer 387 gange. Eventen afføder ros, ris, cases og opfordringer til at samle ind til psykiske sygdomme, hjemløse, sklerose mv.

TV 2 Nyhederne modtog en del henvendelser, da mange seere mente, at Nyhedernes reporter talte ind over en af mødeaktørernes tale til mindehøjtideligheden i Århus for ofrene for terrorattentaterne i København i februar. Det samme kritikpunkt lød igen, da Nyhederne sendte en transmission fra Mindelunden i forbindelse med mindehøjtideligheden i anledning af 70-året for Danmarks Befrielse i 1945. De fleste henvendelser har Nyhederne dog fået i relation til Folketingsvalget. Her blev Nyhederne bl.a. beskyldt for at sympatisere med især rød blok, som beskrevet ovenfor i beretningen.

TV 2 Sporten har i 2015 modtaget væsentligt flere seerhenvendelser, efter TV 2 SPORT er kommet til. Specielt i den første periode, hvor mange klagede over lydproblemer og for lavt lydniveau i de første dage

af kanalens levetid - og under nogle af kampene fra VM i Qatar. Mange har også klaget over grafikpakken på TV 2 SPORT, hvor seerne have svært ved at læse, hvad der stod. Og seerne er hurtige ved tasterne, når der er ændringer i programfladen på TV 2 SPORT.

Adskillige seere klagede over, at DM-finalen i håndbold blev flyttet til TV 2 SPORT – ligesom TV 2 har modtaget kritik af flytningen af Giro d'Italia til TV 2 ZULU på grund af udskrivelsen af Folketingsvalget. Mange seere var utilfredse med, at Bjarne Riis deltog som ekspert under Tour de France. I november reagerede seerne på kvindehåndboldligaen, hvor TV 2 SPORT sendte fra alle kampe live på samme tid. Et nyt forsøg, som blev gentaget i december, delte vandene. I december var der reaktioner på fordelingen af håndbold VM mellem DR og TV 2 samt henvendelser fra en mindre gruppe seere, som er utilfredse med TV 2s kommentatorer.

TV 2 Teknik modtog i perioden 41 henvendelser om modtageforhold. 44 seere har klaget over problemer med lyden, og 60 seere har i samme periode klaget over problemer med undertekster.